

POSUDEK RIGORÓZNÍ PRÁCE

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
Pedagogická fakulta

Obor: Učitelství anglického jazyka pro 2. stupeň základních škol
Autor práce: Mgr. Petr Dvořák, Ph.D.
Název práce: Soubor publikovaných článků
Oponent: Mgr. Kateřina Dvořáková, Ph.D.

Jako svou rigorózní práci prezentuje Mgr. Petr Dvořák, Ph.D. soubor tří publikovaných textů, a sice dvou článků a jedné kapitoly v knize, který je doplněn úvodem a souhrnným komentářem objasňujícím jejich oborový přínos. Všechny zvolené práce se opírají o data získaná v kombinovaném rozsáhlejší výzkumu realizovaném autorem v roce 2012 a zkoumají edukační styly a sociální dovednosti učitele cizího jazyka na střední škole a jejich vliv na různé aspekty procesu učení a osvojování. Volbou takto zaměřených textů uchazeč splnil první kritérium pro tuto formu rigorózní práce, kterým je související tematika článků.

Úvodní a zároveň i nejrozsáhlejší článek nazvaný *Sociální dovednosti učitele jako důležité determinanty efektivní interakce učitel – žák ve výuce angličtiny na střední škole* byl publikován v roce 2016 v recenzovaném periodiku *Psychologie pro praxi*. Představuje dílčí výsledky původní výzkumné studie zaměřené na vliv psycho-sociálních faktorů na efektivitu pedagogické interakce v komunikativně orientované cizojazyčné výuce. Tento článek splňuje všech pět kritérií stanovených v *Požadavcích k rigoróznímu řízení v oborech akreditovaných na PF JU*:

- a) Jedná se o původní sdělení přínosné pro oblast teorie či praxe výuky angličtiny
- b) Obsahuje původní výsledky základního a aplikovaného výzkumu nebo jiné badatelské činnosti
- c) Je obsahově ucelenou studií (nikoliv krátkým sdělením)
- d) Je publikován v recenzovaném vědeckém nebo odborném časopise nebo recenzovaném konferenčním sborníku
- e) Uchazeč na něm má nejméně nadpoloviční autorský podíl

Druhý, anglicky psaný text nazvaný *Supporting English Acquisition Through The Teacher's Social Skills* byl vydán v roce 2015 jako kapitola v knize *Learner Corpora and English Acquisition*. Tato studie zkoumá souvislost mezi sociálními dovednostmi učitele a procesem osvojování cizího jazyka. Na základě výsledků charakterizuje optimální edukační styl středoškolského učitele angličtiny z pohledu studenta a ukazuje, že pozitivně hodnocené sociální dovednosti učitele mají příznivý vliv na četnost a kvalitu interakce v hodinách. Také tento text splňuje všech pět výše uvedených kritérií. Nicméně upozorňuji na drobný nesoulad v uvedeném věku zkoumaného vyučujícího C; v úvodním článku je uvedeno 30, zatímco v druhém je to 38 let.

Třetí text, *Učitel angličtiny „expert“ z pohledu středoškoláků*, má svou strukturou, jazykem i rozsahem charakter populárně-naučného článku. Vyšel ve speciální příloze časopisu *Řízení školy* v roce 2015, a je tedy primárně adresován ředitelům středních škol. To také do jisté míry vysvětluje, proč jsou výchozí data stejně jako zjištěné výsledky prezentovány jen velmi stručně a pouze v obecné rovině.

Závěr:

Předložená rigorózní práce *Soubor publikovaných článků* Mgr. Petra Dvořáka, Ph.D. splňuje všechna obsahová kritéria stanovená PF JU v Českých Budějovicích, a proto ji doporučuji k obhajobě. Po formální stránce jí chybí resumé v anglickém jazyce (viz *Požadavky k rigoróznímu řízení v oborech akreditovaných na PF JU*, str. 1), které může uchazeč doplnit a doložit při obhajobě.

Otázky k obhajobě

K článkům č. 1-2:

- a) Kritériem Vašeho výběru 10ti minutového segmentu pro analýzu byla část s nejvyšší intenzitou interakcí v zaznamenané hodině. Lišily se mezi jednotlivými skupinami typy právě probíhajících aktivit v tomto zkoumaném segmentu? Mohly případné odlišnosti v prováděných činnostech ovlivnit získané výsledky?
- b) Jaká byla jazyková úroveň zkoumaných pedagogů? Může podle Vašeho názoru souviset jazyková úroveň vyučujících s jejich sociálními dovednostmi?
- c) Může přítomnost výzkumných pracovníků na hodinách ovlivnit způsob vedení výuky učitele a jeho chování k žákům?
- d) Jsou výsledky výzkumů nějakým způsobem sdíleny s jejich aktéry – vyučujícími?

K článku č. 3:

- a) Jaký byl výzkumný vzorek této studie? Kolik studentů a z jakých středních škol se ho zúčastnilo?
- b) Můžete svá zjištění srovnat s výsledky nějakých podobně zaměřených studií?

V Českých Budějovicích dne 10. 10. 2016

Mgr. Kateřina Dvořáková, Ph.D.